

COVID-19 – ЗАГРОЗА ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ

Ліхолстова Юлія Миколаївна,

викладач природничих та соціально-гуманітарних дисциплін

Лазіс Марія Ігорівна

здобувач

Технологічно-економічний коледж

Миколаївського національного аграрного університету

Віруси існували на Землі мільйони років, задовго до людини. Досліджувати їх почали лише в 20 столітті. Коронавірус людини вперше був виділений в 1965 році від хворих на ГРВІ. У наступні часи коронавіруси майже не привертати увагу дослідників, поки в Китаї в 2002-2003 роках була зафіксована спалах атипової пневмонії або важкого гострого респіраторного синдрому (ТОРС, SARS). Захворювання було викликано вірусом SARS-CoV. В результаті хвороба поширилася на інші країни, всього захворіло 8273 людини, 775 померло (летальність 9,6%). Вірус MERS-CoV є збудником близькосхідного респіраторного синдрому (MERS), перші випадки якого були зареєстровані в 2012 році. У 2015 році в Південній Кореї стався спалах близькосхідного респіраторного синдрому, в ході якої захворіло 183 особи, померло 33 [1].

Кожні два-три роки з'являється нова зараза і не тільки в Китаї або Азії в цілому. Всі пам'ятають спалах Ебола в Африці, або вірус Зика, який 70 років як відкритий, але в 2015 році спалахнув в Бразилії. У грудні 2019 року в Китаї почався спалах пневмонії, викликана виявленим вірусом 2019 nCoV. Нинішній вірус COVID-19 - це не чума, не СНІД, його можна перенести з м'яко вираженими симптомами і вилікуватися за пару тижнів. Він набагато менш смертоносний, ніж MERS. Але, як не дивно, саме це робить його більш серйозною загрозою з глобальної точки зору [1].

Епідемія в Ухані виникла багато в чому через те, що медики довго не могли зрозуміти, з чим мають справу. Ще в середині грудня з'явилися відомості про загадкову хворобу, що викликає пневмонію. Але раз вона з'явилася на ринку морепродуктів, спочатку експерти дотримувалися версії, що вірус передається через їжу. Хоча зараз вчені прийшли до висновку, що осередків було кілька, а величезний ринок, де продавалося м'ясо, у тому числі диких тварин, став головним з них, через антисанітарію також.

Джерелами коронавірусних інфекцій можуть бути хвора людина, тварини. Можливі механізми передачі: повітряно-краплинний, повітряно-пиловий, фекально-оральний, контактний. Захворюваність зростає взимку і ранньою весною. У структурі ГРВІ госпіталізованих хворих коронавірусна інфекція становить в середньому 12 відсотки. Імунітет після перенесеної хвороби нетривалий, як правило, не захищає від реінфекції. Про широку поширеність коронавірусів свідчать специфічні антитіла, виявлені у 80% людей. Деякі коронавіруси заразні до прояву симптомів.

Головними разнощиками вірусу по Китаю і планеті стали жителі провінції Хубей, які рвалися із зараженої провінції в більш безпечні регіони і країн. За словами мера Ухань, з міста встигло виїхати 5 мільйонів осіб. Коронавірус поширюється із загрозливою швидкістю по всьому світу. У Всесвітній Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ) заявили, що епіцентром коронавірусу Covid-19 стала Європа. У березні 2020 року у світі не підтверджено жодного випадку коронавірусу лише у 81 країні зі 193 держав, офіційно визнаних ООН, коронавірус COVID-19 називають «контрольованою пандемією» [1].

Пандемія – сильна епідемія, яка характеризується поширенням інфекційного захворювання на всій території країни, території суміжних держав, а іноді й багатьох країн світу. Пандемія оголошується тоді, коли з'являється новий вірус і поширюється по всьому світу, а населення не має імунітету до вірусу, а також ефективних засобів профілактики, тобто вакцинації та лікування [1].

Станом на 15 березня 2020 року кількість інфікованих понад 113 тис. у 112 країнах і територіях. Понад 62 тис. 800 осіб одужали, померли від хвороби 3990 осіб, з них 3120 осіб – у материковому Китаї. Найбільше інфіковано поза межами Китаю – в Італії, там зафіксовано понад 1 тис. 700 нових випадків зараження, померло 463 осіб. На третьому місці Південна Корея – 7 478 хворих і 53 жертви. В Ірані – 595 нових випадків інфікування, померли 237 особи. На п'ятому місці за кількістю заражених – Франція, далі – Німеччина (було підтверджено 2 смертельних випадки). Перші випадки хвороби зафіксовано на Кіпрі, в Албанії. Коронавірус підтверджено в усіх країнах Євросоюзу. Серед держав, де кілька сотень хворих – Іспанія, Японія, США, Швейцарія, Швеція, Велика Британія, Нідерланди та Бельгія [1].

Через коронавірус держави посилюють контроль на пунктах пропуску із усіма сусідніми країнами, на кордонах запроваджується посилений санітарний контроль, впроваджуються медико-санітарні процедури, перевіряються усі транспортні засоби, які перевозять значну кількість людей. Пасажирам та водіям міряють температуру. У разі підозри на зараження коронавірусом хворого одразу ушпиталюють.

Дослідники в Китаї дійшли висновку, що жінки і діти, можливо, менше ризикують померти від коронавірусу, ніж чоловіки. Про це йдеться в результатах дослідження, проведеного китайськими Центрами контролю захворювань. У дослідженні взяли участь 44 000 осіб. Дослідження свідчить, що від вірусу померло 2,8% заражених чоловіків і 1,7% жінок. Дітей і підлітків померло 0,2 відсотки, серед людей старше 80 років цей показник – майже 15 відсотки. Вчені засвідчують, що може бути дві інтерпретації цих результатів: або жінки і діти рідше інфікуються, або їхні організми краще справляються з вірусом. Невисокий відсоток смертності серед дітей вчені пояснюють тим, що вони більш захищені на початку спалахів – батьки тримають дітей подалі від хворих.

Вчені зауважують також на тому, що імунні системи чоловіків і жінок по різному реагують на інфекцію. Є переконливі докази того, що жінки краще виробляють антитіла під час вакцинації проти грипу. Натомість, за наявними даними, найбільш схильні до ризику тяжкої грипозної інфекції діти, вагітні жінки, люди похилого віку, люди з хронічними захворюваннями і люди з імунодефіцитом. Для COVID-19 поточні дослідження свідчать, що старший вік і наявні супутні захворювання підвищують ризик розвитку тяжкої інфекції.

За інформацією Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ) коронавірус Covid-19 і вірус грипу мають подібну клінічну картину захворювання: вони обидва викликають респіраторне захворювання, яке являє собою широкий спектр захворювань від безсимптомного або легкого до тяжкого захворювання і смерті, крім того, обидва віруси передаються при контакті, краплях і фомітах. Проте між ними є і важливі відмінності, це швидкість передачі. Зокрема, грип має більш короткий середній інкубаційний період (час від зараження до появи симптомів) і більш короткий послідовний інтервал (час між послідовними випадками), ніж у вірусу COVID-19. Послідовний інтервал для вірусу COVID-19 оцінюється в 5-6 днів, в той час як для вірусу грипу становить 3 дні. Це означає, що грип може поширюватися швидше, ніж COVID-19 [2].

Щоб врятувати життя необхідно зменшити передачу інфекції. Це означає знайти і ізолювати якомога більше випадків і ізолювати їхні найближчих контактів. Навіть якщо не можна зупинити передачу, то можна уповільнити її і захистити життєво важливі області для людей. Незважаючи на те, що в даний час в Китаї проводяться клінічні випробування ряду лікарських засобів і розробляється більше 20 вакцин для COVID-19, в даний час немає ліцензованих вакцин або терапевтичних засобів для COVID-19.

Через поширення COVID-19 у світі, громадянам України рекомендовано утриматися від поїздок до країн або окремих територій держав, найбільш уражених вірусом. МОЗ закликає про необхідність пам'ятати рекомендації Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я і органів охорони здоров'я України. Важливими діями, які можуть запобігти інфекції є заходи громадської охорони здоров'я, як гігієна рук (мийте руки або обробляйте дезінфікуючими засобами) і дотримання дихального етикету (кашель в лікоть або в одноразову серветку) [3,4]. Треба уникати тісного контакту з усіма, хто має гарячку та кашель. Якщо на роботу вийшла людина з гострим респіраторним захворюванням, її слід відокремити від інших працівників та негайно направити додому. Варто регулярно проводити прибирання на робочому місці: очищати поверхні, стільниці та дверні ручки відповідними засобами для чищення. Якщо маєте підвищену температуру тіла, кашель й утруднене дихання, якнайшвидше зверніться до лікаря та повідомте йому попередньою історією подорожей. Своєчасно запроваджені профілактичні заходи можуть зупинити або сповільнити розповсюдження COVID-19.

COVID-19 — є новий вірус і нова ситуація, усі навчаються і мають шукати нові способи запобігання інфекцій, порятунку життів і мінімізації впливу. В усіх країн є приклади, якими доцільно поділитися (досвід КНР, Республіки Корея, Сінгапуру). Активне тестування і відстеження контактів у поєднанні із заходами соціального дистанціювання і мобілізацією громади можуть запобігти зараженню і врятувати життя людей.

Бібліографічний список:

1. Оперативна інформація *МОЗ України від 15 березня 2020 року про поширення коронавірусної інфекції COVID-19*.
2. Керівництво ВООЗ «Клінічне ведення тяжкої гострої респіраторної інфекції (SARI) при підозрі на захворювання COVID-19».
3. Розпорядження КМУ від 3.02.2020 №93-р «Про заходи щодо запобігання занесенню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом 2019-nCoV».
4. Національний план протиепідемічних заходів щодо запобігання занесенню і поширенню на території України гострої респіраторної хвороби, спричиненої коронавірусом 2019-nCoV, на 2020 рік.